

Handläggare: Therese Rosén
Telefon: 08-508 090 21

Till
Östermalms stadsdelsnämnd

Svar på skrivelse om lokalt stadsmiljöråd

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Britt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Stefan Nilsson m.fl. (MP) har inkommit med bifogad skrivelse om förslag till ett lokalt stadsmiljöråd. Förvaltningen instämmer i att det är viktigt med ett helhetsperspektiv i stadsplaneringen, och vill betona vikten av en väl fungerande medborgardialog. Om människor känner att de är delaktiga och kan påverka det samhälle de lever i, skapas trivsel och trygghet hos stadens invånare. Medborgardialog kan också förbättra och underlätta stadens arbete och leda till färre överklagade detaljplaner.

Stadsdelförvaltningen anser att grundidén med ett lokalt stadsmiljöråd (liksom lokalt pensionärsråd och lokalt handikappråd) är positiv men menar att det är viktigt att rådets roll och ansvarsområde blir tydligt. I reglementet för stadsdelsnämnderna som kommunfullmäktige fastställde i maj 2010 står som stadsdelsnämndernas första uppgift att ”stärka den lokala demokratin och delaktigheten i respektive stadsdelsområde”. Då stadsdelsnämnden endast råder över en del av stadens samhällsplanering blir det dock en utmaning att hitta former för att föra vidare medborgares synpunkter och idéer som rör områden utanför stadsdelsnämndens ansvarsområde. Stadsdelförvaltningen ställer sig därför tveksam till ett stadsmiljöråd som endast utgörs av ledamöter i stadsdelsnämnden.

Förvaltningen menar att s k områdesplanering som ett steg mellan översiktsplan och detaljplan kan vara ett sätt att få en bättre helhetsbild i planeringen och med lokalt inflytande. Exempel och erfarenheter från områdesplanering finns bl.a. i Kärrtorp.

Ärendet

Förslagsställarna menar att stadsdelsnämnden under de senaste åren fått mindre inflytande över beslut om exploatering av mark och vilken typ av bebyggelse som bör ske var. De anser även att planeringen alltför ofta sker utan helhetsperspektiv.

Östermalm står inför en mycket stor inflyttning, nya bostäder ska koordineras med arbetsplatser, handelsplatser, förskolor, parker, äldreboenden, kollektiva trafiklösningar m m. Förslagsställarna menar att ett lokalt stadsmiljöråd med uppgift att ge bättre möjligheter att påverka hur Östermalm ska utvecklas skulle fylla en viktig roll i planeringen. Stadsmiljörådets syfte är att över partigränser och i dialog med invånarna föra fram stadsdelsnämndens syn på nya områden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Parkmiljögruppen Norra Innerstaden.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer i att det är mycket viktigt med ett helhetsperspektiv i stadsplaneringen och vill betona vikten av en väl fungerande medborgardialog. Om människor känner att de är delaktiga och kan påverka det samhälle de lever i, skapas trivsel och trygghet hos stadens invånare och man tar ansvar för stadsmiljön. Medborgardialog kan också underlätta och förbättra stadens arbete och leda till färre överklagade detaljplaner.

Vikten av medborgardialog betonas i *Promenadstaden – Översiktplan för Stockholm*, som förespråkar en planeringsinriktning med ett socialt perspektiv där medborgarnas kunskaper om vardagslivet värdesätts. Enligt översiktplanen är medborgarnas perspektiv betydande för att nå visionen om en levande stadsmiljö.

Norra Djurgårdsstaden är ett exempel på ett stadsutvecklingsområde där staden arbetar aktivt med medborgardialog. Man har bland annat genomfört gåturer, öppet hus, utvecklade samrådsmöten samt genomfört en boendeenkät. I samband med miljöprofilarbetet med Norra Djurgården har fokusgruppen Hållbara livsstilar genomfört en samtalsserie med olika teman i syfte att både informera om projektet och få in idéer och synpunkter från Hjorthagsborna.

Stadsdelsförvaltningen stadsmiljöarbete består bland annat i att aktivt följa stadsbyggnadskontorets, exploateringskontoret och trafikkontorets arbete med förändringar i stadsmiljön. Parkmiljögruppen bevakar i ett tidigt skede att behovet av förskolor, specialbostäder, äldreboenden, grönområden och parker tillgodoses. När något större detaljplanearbete inleds i stadsdelen eller andra större stadsplanerings eller infrastrukturfrågor är aktuella arrangerar stadsdelsförvaltningen information till medborgarna som en del av det öppna nämndmötet.

Stadsdelsförvaltningen anser att grundidén med ett lokalt stadsmiljöråd är positivt (liksom lokalt pensionärsråd och lokalt handikappråd) men menar att det är viktigt att rådets roll och ansvarsområde blir tydligt. I reglementet för stadsdelsnämnderna som kommunfullmäktige fastställde i maj 2010 står som stadsdelsnämndernas

första uppgift att ”stärka den lokala demokratin och delaktigheten i respektive stadsdelsområde”. Då stadsdelsnämnden endast råder över en del av stadens samhällsplanering blir det dock en utmaning att hitta former för att föra vidare medborgares synpunkter och idéer som rör områden utanför stadsdelsnämndens ansvarsområde. Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för program och detaljplaner, Exploateringsnämnden för markanvisningar och exploateringsavtal, Trafik- och renhållningsnämnden för gator och torg. Stadsdelsförvaltningen ställer sig därför tveksam till ett stadsmiljöråd som endast utgörs av ledamöter i stadsdelsnämnden.

Arkitektur Stockholm lyfter i en av dokumentets riktlinjer fram att Stockholms stad bör ta initiativ till att utveckla staden utifrån en helhetssyn. S k områdesplanering är viktig för helhetsbilden för planeringen av exempelvis park- och naturmark, gång- och cykelstråk, lekplatser och samhällsservice.

Förvaltningen menar att områdesplanering som ett steg mellan översiktsplan och detaljplan kan vara ett sätt att få en bättre helhetsbild i planeringen och med lokalt inflytande. Exempel och erfarenheter från områdesplanering finns i bl a i Kärrtorp. På initiativ av Skarpnäcks stadsdelsnämnd kommer staden att gå vidare med områdesplanering även för Björkhagen och Hammarbyhöjden.

För att förankra planeringen och få idéer och förslag från medborgarna anser förvaltningen att staden bör utvärdera egna och andras arbeten med s.k. omvänd planprocess som skulle kunna bli en naturlig del av en områdesplanering. En omvänd planprocess innebär att planeringen utgår från medborgarnas tankar, idéer och synpunkter istället för att medborgarna kommer in relativt sent i planprocessen genom samråd. Förvaltningen bidrar gärna med kunskap och erfarenhet som ett stöd i arbetet med medborgarinflytande inom ramen för områdesplaneringen.

Bilaga

Skrivelse från MP